

Aki Dorozsmától két és fél-három kilométernyire a régi Subasa zártkertjeivel ellentétes irányba néz — az úgynevezett Öreghegyet láthatja, amely terület teljes egészében eladó.

No, persze, nem egy darabban... **Mónus Ernő**, a városi tanács- vb kereskedelmi és termelési osztály- vezető-helyettese elmondta: a végrehajtó bizottság még a múlt hónapban határozta el, hogy ezt az — állami tulajdonú — földterületet fölparcellázza; az új földtörvény ugyanis erre lehetőséget biztosít. A terület jelenlegi állapotában vegyes mezőgazdasági

Eladó az Öreghegy

terület, van rajta szőlő, gyümölcsös.

Háromszáz parcellára vártak jelentkezőket a tanácsnál, s eddig mindössze 130-150 telek iránt mutatkozott érdeklődés. Úgy látszik — mondta **Mónus Ernő** —, a város- lakókban még nem tudatosodott teljes mértékben a vásárlási lehetőség. A parcellák árát a végrehajtó bizottság négyzet- méterenként negyven for- rintban állapította meg.

Ebből is látszik: a vásárlók jó üzletet köthetnének a telekvásárlással, hiszen a föld akkor is jó föld marad, amikor a pénz már kevesebbet ér. A parcellákon egyenként harminc négyzetméternél nem nagyobb épület is emelhető, na persze nem lakás, hanem például szer- zámoskamra stb. céljaira. Maguk a telkek kettős, üdülési és mezőgazdasági rendeltetésnek örvendenek az elképzelések szer- rint. Ehhez persze előbb meg kell venni őket; az érdeklődőket a végrehajtó bizottság igazgatási osz- tálya, illetve az ügyfel- szolgálati iroda várja.

F. Cs.

Új film

Szines szovjet film. Ír- ta: **Lazar Karelín**. Fényké- pezte: **Mihail Agronovics**. Zene: **Vlagyimir Csernyisov**. Rendezte: **Vagyim Gyerbenyev**. Főbb szerep- lők: **Alekszandr Mihajlov**, **Natalja Belohovsztyikova**, **Leonyid Markov**, **Donatas Banionis** és **Ljubov Polis- csuk**.

Miódon a legelső kockákon kigyók tekergőznek nagy féltelmesen, az embernek még kedve volna fölkiáltani: no- ssa, figyeljünk, ezek bizony szovjet kigyók — az irónia korábbi évek bizony sokszor elszomorító tapasztalataiból következhet. Abból a hosz- szabb időn át észlelhető, so- káig ijesztően következetes törekvésből, melynek jegyében a szovjet filmalkotások jelentős — elsősorban köz-életi és közelmúlt-történelmi tematikájú — részéből a szónokiasság, az öblös-propa- gandisztikus hangvétel di- dakticizmusa csak úgy áradt, és még az éles szemmel ész- lelt valóságos társadalmi je- lenségek ábrázolási kísérletét is elnyomta. Széles utat nyit- ván bizonyos új (vagy éppen csak továbbfejlesztett-mod- ernizált régi) sematizmus- tobzódnak.

Igen nehéz a beidegződé- sektől megszabadulni. S né- zőnek legalább annyira, mint filmkészítőnek. Ami azonban **A kigyóvadász** című opusz- ból fentiek kapcsán levonha- tó: egyszerre roppant tanul- ságos és bizonyos elégedett derűlátásra is okot adó je- lenség.

A születés éve most leg- alább annyira meghatározó, mint az egyébként még jó néhány ódon ballasztott ma- gával cipelő história egésze: 1985. A **Gorbacsov**-időszak hajnalán akár jelképes értel- műnek is fölfogható, hogy a **Pavel Sohorov** nevezett fő- hős, a moszkvai zöldségmaf- fia korábbi oszlopos tagja, börtönbüntetésének letöltése után Közép-Ázsiában (mun- katáborot követő száműzetés idején?) kigyóvadászattal foglalkozva, majd a főváros- ba visszatérve — végül le- zaratlan sorsra jut. Az a be- fejezés ugyanis, melynek ér-

A kigyóvadász

telmében nem tudjuk meg, hogy a mocskoból kikerülni akaró, immáron a tisztázásra főkülvő, erkölcsében meg- szilárdulni tudó férfit a bosszú pengéje halálra se- bezte-e a boldog örömteli révbe érkezés előtt alig né- hány perccel — mindenké- pen művészi erejű és értékű, hatásos allegoriának is fölfogható. Ez a tanulság pedig olyaténképpen szolgáltathat némi óvatosságot szám- munkra, hogy Sohorov bi- zony előzőleg nyakig benne volt a különben örömteli nyíltsággal fölmutatott, oda- kinti maffiózóvilágban. (A kép sokszor bizony **László-Bencsik Sándor** nemrégiben megjelent **Bosnyák téri szin- játékokjára** emlékeztet, amely hasonló zöldség-gyü- mölcs ügyekben a mi fertá- lyunkat térképezi föl.) Azaz: a morál Nagy Keleti Merkő- zése nemcsak, hogy nincs még lejátszva, de lám, ehhez a kigyóvadászhoz hasonló,

rejtett tartalékokkal is ren- delkezhet.

Ha jelzészinten, ha a ko- rábbi évtizedek több súlyos sematizmus-didaktikus töltetű koloncívál megterhelten is, még ha a jobblétre szenderü- lö egyik főgonosz a halál be- állta előtt alig néhány má- sodperccel shakespeare-i színpadiassággal monologizál is — A kigyóvadász mégis- csak már a hajnal legelső sugarai közül való. Halo- vány, majdhogynem teljesen erőtlén sugaracska ugyan, igaz, mégis már fényforrás, észlelhetően világítja. És a nekünk olyannyira fontos közép-kelet-európai színek- ben. Igen: itt és most még a kópia színárnyalata is a jel- legzetesen fakó, tipikusan „keleties”. Nem éppen Eastmancolor-technika, de nem baj. Főleg, ha tudjuk: ez a színárnyalat szabott ki reánk. Vagyis ezzel kell kez- denünk valamit.

Domonkos László

Edzésben

A Kincskereső szerkesztő- ségében egy kavé mellett ülünk — ennél jobb, alkalm- asabb kezdést nem tudok elképzelni, hisz **Baka István** oly régi ismerősöm, hogy az olvasó számára semmiféle egzakt bevezető leírást, jel- lemzést nem tudok megfo- galalmazni. Ilyen módon az- zal kezdem, hogy megkér- dezem: hogy vagy, erre ő azt mondja, hogy ugye nem a közérzetem érdekel. Ezzel túl is vagyunk a legelején.

— Tegnap érkezett vissza **Szekszárdról**, szülővárosod- ból. Egykori gimnáziumotok- ban, a **Garayban** jártatok földdel, **Mészöly Miklóssal**. **Szekszárd** köt össze benne- teket?

— Tulajdonképpen ez te- remtett közöttünk kapcsola- latot, hiszen egyformán ra- gaszkodunk a szülőváros- sunkhoz, de úgy érzem, hogy ma már más tartalmak is jellemzik a barátságunkat.

— Miről beszélt **Mészöly**?
— A legfontosabb és a

Beszélgetés Baka Istvánnal

legszebb gondolata az volt, amellyel a világhoz és az íráshoz való viszonyát fe- jezte ki: „korábban csak itélkeztem, most pedig meg- bocsátok a világnak”. Szép kisregénye, a **Megbocsátás** is **Szekszárdon** játszódik, s különös dolog, hogy az ál- tala megirt házban valóban egy bírósági irnok élt ko- rábban, s erről ő nem tu- dott.

— Mi foglalkoztat most?

— Szeretnék verset írni végre, hisz az idén csak egy született, jó volna el- olvasni azokat a könyveket, amelyek fölgyülemlettek az íróasztalomon, és szeretnék lélegzethez jutni egy kicsit.

— Nem látványos, amit végzel, legalábbis nem lehet túl gyakran találkozni ve- led, a neveddel, a műveid- del, mégis rengeteget dol- gozol. A kiadók fölfedeztek téged, mint pontos és jó fordítót.

— Igen, van munkám. A napokban jelent meg **Arsze- nyij Tarkovszkij** verseinek a gyűjteménye, melyet én ültettem át magyarra. Most adtam le azt az ezer sort, ami a készülő **Brockij-kötet** nagy részét képezi. **Rigó**

Béla szerkesztésében a meg- szokottal vasosabb **Vi- szockij-összeállítás** készül, ebbe is fordítottam közel ötszáz sort.

— Tehát vannak mentsé- geid arra, hogy miért nem írsz verset?

— Mentségeim és terveim is vannak. Prózát is szeret- nek írni, de ezen legalább fél évig csak gondolkodni szeretnék, szükségem van erre a fölkészülési időszakra, hisz október óta csakis a fordítás töltötte ki a napjaimat.

— Ugy hallottam, hogy a bolgár, orosz, ukrán és lett költészet tolmácsolása mel- lett most a svéd líra hazai megismertetéséért is tettél valamit.

— Egy XVIII. századi svéd, **Bellman** verseit for- ditottam. **A Villon** és **Cso- konay** műveihez erősen ha- sonló verseket nyersből for- ditottam pontosan leírt, ám roppant bonyolult ritmus- képlet alapján. Minden ne- hézsége ellenére élveztem a munkát.

— Egyre teljesebb az életműved. Költőként lettél ismert — nemrég a **Rad- nóti Társaság** díját vehetted át —, s az elismertség olyan fokára jutottál, amire min- den költő vágyik: plagizál- ták egyik művedet. Irtnál prózát, drámai művet és foglalkoztatott fordító vagy.

— Mindezek közül alig- hanem a fordítás igényel némi kommentárt. Ez egy- részt pénzkereseti lehetőség, másrészt nagyon jó gyako- rlat a mesterség bizton- ságos műveléséhez. A mű- fordítás alapos ismeret- set alakít ki a nyelvvel. Olyan ez, mint a futóedzés a futballistának, aki a tré- ninggel a lábában jobban tud futni a labdával.

Dlusztus Imre

Könyvtár, ebek harmincadján?

Megbolydult, zsong a szegedi könyvtáros-társada- lom. Felröppent a hír, hogy megszüntetik a szegedi **Kender- és Műanyag-tel- dolgozó Vállalat** könyvtárát. **Pávó Ferenc** könyvtárost menesztik. Persze, az indu- latok meg is fogalmazód- nak! Most, amikor a tudás mindenhatóságáról papo- lunk? A szaktudást, a mű- veltséget likvidáljuk? Visz- sza az őskorba? Mi lesz a ma szótárolva is alig olva- só fiatal szakmunkásokból? Ok mire nevelik majd a gyerekeiket? Visszalepünk? De ekkorát!

Zöldfülv könyvtáros ko- romban alig akadt olyan szakmai tanácskozás, melyen **Pávó Ferencet** példa- ként ne emlegettek volna. Valószínű, a **Juhász Gyula**- díjat sem ok nélkül kapta meg tavaly! Több mint há- rom évtizede van a pályán. A jelenléte értelmet, tartal- mat ad a kendergyári mű- velődésnek. A fentiek után azt gondolhatják, elfogult, részrehajló vagyok. Beszél- jenek tehát a tények!

*

A könyvtáros a birodal- mában. Bármelyik község megirigyelhetné ezt a bib- liotékát. 2-3 ezer kötet le- het! Szakrendben, katalogi- zálva. **Pávó Ferenc** egy cseppet sem örül nekem. Nem szívesen nyilatkozik. Nem kenyere a panaszko- dás! Kötélnek áll, kérdez- kek!

— Hány olvasó fordult meg itt tavaly?

— Kétszáz. De **Kisszállá- son** van egy kihelyezett könyvtárunk is. Ide szü- lők és gyerekek egyaránt jár- nak. Vonzó, hogy besze- reztük az iskolai kötelező

olvasmányokat. Bővítjük a műszaki állományt is.

— Ugy tudom, a könyv- tárosságon kívül népműve- lő is.

— Több mint tíz éve megnyílt a gyártörténelmi múzeumunk. Vezetek bri- gád- és nyugdíjasklubot, tartok az óvodásoknak film- vetítéseket.

— A gyárnak mennyibe kerül a könyvtáros és a könyvtár?

— Állománygyarapításra évente 8 ezer forint jut. Az én havi fizetésem 5 ezer 750 forint.

— Nyugdíj előtt áll...

— Májusban jár le a mandátumom.

— Elmegy?

— Muszáj! Választ még nem kaptam. Talán egy népművelő jön. Örülök ennek. De szeretném idejében átadni neki a könyvtá- rat. Az is lehet, hogy „Juliska” vagy „Mariska” fél- állásban csinálja majd. Nekem az a véleményem, hogy ez szakmunka, csak szak- emberre lehet bízni.

— Én egy másik alterna- tívát is hallottam. Nevezet-esen azt, hogy az igazgató- nökük az ön távoztása után fel akarja számolni a könyv- tárat. Hogy is történt ez?

— Tessék megkérdezni az igazgatónőt!

*

Veszem a sátorfám, me- gyegek a titkárságra. Bebo- csátást kérek az igazgató- nöhöz. Tárgyal, elfoglalt — üzeni, forduljak a főköny- velőhöz. Ő is tárgyal, kivá- rom.

— Ugy tudom, felszámol- ják a könyvtárakat.

— Én nem tudok róla! — kezdi **Szabó Jánosné**. Köz-

ben kiszól a személyzeti és szociálpolitikai osztály ve- zetőjének.

— Racionalizálunk, az biztos. A könyvtárosi állást kapcsolt munkakörként akarjuk betölteni. **Pávó Fe- renc** egyébként elmegy nyugdíjba.

Az osztályvezető, **Diósze- gi Andrásné** közbeszól.

— Változott a helyzet. A könyvtáros marad. Felaján- lotta, hogy nyugdíjasként a könyvtárban napi két órát társadalmi munkában dol- gozik, a másik két órát ki- fizetjük.

— Mi a véleménye azok- ról a gyárakról, amelyek ebek harmincadjára juttat- ják a könyvtárakat?

— Nem tudom magam függetleníteni a kereslettől, a kínálattól. Fogynak az ol- vasóink, az érdeklődés visz- szaesett.

— De mi lesz tíz, tizenöt, húsz év múlva?

A főkönyvelő oйдja meg a pathelyzetet.

— Azért lépést tartunk az aktuális műszaki ismeretek- kel.

— Gondolom, csökkenté- ni fogják a beszerzési ke- retet.

— Nem azon a néhány ezer forinton múlik a gyá- runk sorsa!

*

Megnugszom, de hiszen ez happy end! Megmarad a könyvtár. **Pávó Ferenc** nyugdíjasként napi két órát adozhat a kultúra oltárá- nál, ellenszolgáltatás nélkül, a köz javára, vezetheti a klubjait, dolgozhat, mint eddig. És milyen jó, hogy benne fel sem merült a racionalizálás.

Bodzsár Erzsébet

Megemlékezés Széll Sándorról

Kilencven éve, 1898. már- cius 19-én született **Makón Széll Sándor**, akit életpályá- ja úgy szülővárosához, mint Szegedhez kötötte. Szülei a több ezerre tehető makói kis- bérleli társadalom munkás tagjai voltak. Fiukat szabó- inasnak adták. Mint szabóse- géd, idősebb társai hatására a politikai mozgalmakkal is megismerkedett. Kamasz- kora az első világháború éveinek nyomorában és né- kulözéseiben telik el. Alig húszéves korában lépett be a **Makón** is élénk tevékenység- get kifejtő szakszervezet egyik csoportjába, a szabóké- ba. Nem sokkal ezután a szociáldemokrata párt városi szervezetének lett a tagja. A monarchia összeomlásának időszakában **Makón** a szocia- lista mozgalom egyik ismert fiatal tagjává vált. 1919. március 21-én a hatalomra került proletariátus oldalán állva, nem sokkal a Tanács- köztársaság kikiáltása után, annak helyi védelmére létre- hozott szervnek, a **Csanád** megyei forradalmi karan- talom századparancsnokává tették meg. Részt vett a **Tanácsköztársaság** Vörös Had- seregének északi hadjáratá- ban.

Az uralomra jutott ellen- forradalom bosszúja elől menekülnie kellett. Magyar- kanizsára helyezte át tevé- kenységét. Mindjárt bekap- csolódott a szervezkedésbe, amelynek során társaival megalakították a szabók helyi szakszervezetét. Tevé- kenységére a rendőrség felfigyelt, és 1920-ban kiutasítot- ták. Ekkor visszatért szülő- városába, **Makóra**. Itt azon- ban letartóztatták, és Szeged- re szállították, ahol egy bü- netőszázadba helyezték. Más- fél évet töltött el itt, szabá- dulása után úgy gondolta, jobb lesz Szegeden marad- nia, ahol már némi ismeret-

segre tett szert, és munka is akadt. Annak ellenére, hogy rendőri felügyelet alatt ál- lott, a szociáldemokrata párt tagjaként mozgalmi munkát is kifejtett. 1926 végén visz- szatért **Makóra**, ahol 1930-ig dolgozott, és a pártnak itt is agilis tagja volt. 1931-ben az SZDP szegedi szervezete kisipari frakciójának tagja volt, és beválasztották a pártvezetésébe is. A har- mincas évek második felé- ben mindinkább a baloldalon álló személyekkel tartott kapcsolatot.

Szeged felszabadulása után a kommunistákhoz csatlako- zott, és az alsóvárosi szerve- zetnek lett a titkára. Kezde- ményezte a szegedi **Szabó Kisipari Termelőszövetkezet** létrehozását, amelyben maga is dolgozott. 1953–1956 kö- zött szakmai és politikai fel- készültségénél fogva őt bizá- lták meg a **Divatszabó Vállal- lat** igazgatói teendőinek ellá- tásával. 1956-ban a karhatal- mi zászlóalj tagjaként járult hozzá az ellenforradalmi tá- madás következtében fellép- tett zavar helyreállításában. A **Divatszabó Vállalatot** ve- zette egészen nyugdíjazásáig, 1960 év végéig.

Széll Sándor érdemeit több kitüntetéssel méltányolták: megkapta a **Szocialista Mun- káért Erdeméret**, a **Fegy- verrel a Hazáért Emlékér- met**, a **Munkás-Paraszti Hat- alomért Emlékéret**. **Szege- den**, 1969. augusztus 27-én hunyt el.

O. F.

*

Széll Sándor születésének 90. évfordulója alkalmából az **MSZMP Szeged Városi Bizottsága** és a **Szeged Me- gyei Városi Tanács** 1988. március 18-án (pénteken) 14 órakor koszorúzási ünnepsé- get rendez a **Belvárosi teme- tő kolumbáriumában** levő emléktáblánál.

Sándorfalviak sikere Egerben

A szövetségi pávakörök és népzenei együttesek **IV. országos találkozójára** már- cius 11–13-án került sor **Egerben**. A rendezvényt a **Termelőszövetkezetek Or- szágos Tanácsa**, a **Fogyasz- tási Szövetkezetek Orszá- gos Tanácsa**, a **Heves me- gyei Mezőgazdasági Terme- lőszövetkezetek Területi Szövetsége** és a **Fogyasztási Szövetkezetek Területi Szö- vetsége** szervezte. Az orszá- gos minősítéssel egybekö- tött 1987. évi területi be- mutatók alapján a legjobb teljesítményt elért 33 együt- tes kapott meghívást az országos találkozóra.

A rendezvényen kiemel- kedő sikert ért el a **Sán- dorfalva** és **Vidéke Afész** támogatásával működő **Bu- dai Sándor Citerazenekar**. **A Gárdonyi Géza** Színház- ban megtartott gálán a sán- dorfalviak a szakmai zsüri értékelése alapján átvették a **TOT** és a **Szövetség** díját, valamint a társadalmi zsüri különdíját. Itt jelen- tették be: a **Magyar Tele- vízió** úgy döntött, hogy — másik két együttesel együtt — kiemeli a zenekart a **Ki. mit tud?** előversenyéből és meghívja az országos döntő válogató versenyére.